

Een shunt

Dialysecentrum locatie Alkmaar

www.nwz.nl

Noordwest
Ziekenhuisgroep

Inhoud

Wat is een shunt?	3
Vorbereiding op opname en operatie	3
Opname	4
Tijdens de operatie	4
Na de operatie	4
Complicaties	5
Hoe controleert u zelf de shunt?	5
Wanneer moet u contact opnemen met de dialyseafdeling?	6
Hoe beschermt u uw shunt?	6
Uw vragen	7

Bij u start binnenkort een hemodialysebehandeling. Daarvoor wordt een shunt aangelegd. In deze folder leest u hoe wij een shunt aanleggen en hoe u met een shunt moet omgaan.

■ **Wat is een shunt?**

Een shunt is een verbinding tussen uw slagader en ader in uw arm. Hij zorgt voor een goede toegang tot de bloedbaan. Tijdens een hemodialysebehandeling worden 2 naalden via de huid in de shunt geplaatst. Aan deze naalden worden slangetjes verbonden, die het bloed naar het dialyseapparaat leiden en weer terug naar het lichaam. Er zijn 2 soorten shunts:

- een AV-fistel, deze shunt bestaat geheel uit uw eigen bloedvaten
- een graft, deze bestaat uit een kunststof bloedvat

Het duurt zo'n 6 weken voordat de shunt kan worden gebruikt. Daarom wordt deze ruim voor de start van de hemodialysebehandeling gemaakt. Gewoonlijk legt de chirurg de shunt aan in de arm waarmee u niet schrijft. Als blijkt dat de kwaliteit van de bloedvaten niet goed is, kan de chirurg hiervan afwijken.

■ **Vorbereiding op opname en operatie**

Verdoving

Het aanleggen van een shunt gebeurt onder plaatselijke of algehele verdoving (narcose). Dit bespreekt de anesthesioloog met u. Bij een plaatselijke verdoving wordt het gevoel in de gehele arm uitgeschakeld.

Opnameplein

Binnenkort wordt u opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak op het opnameplein. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverduunners gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige.

U vindt het opnameplein op:

- locatie Alkmaar bij de hoofdingang, huisnummer 068
- locatie Den Helder op de 1e verdieping, nummer 18-Noord

U ontvangt een brief over de datum van uw afspraak op het opnameplein en hoe u zich op deze afspraak moet voorbereiden.

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip u in het ziekenhuis wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. U krijgt deze brochure mee tijdens uw afspraak op het opnameplein. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

■ Opname

Gewoonlijk wordt u de dag voor de operatie opgenomen. Waar u wordt opgenomen is afhankelijk van de chirurg die de operatie uitvoert.

■ Tijdens de operatie

Tijdens de operatie ligt u op uw rug op de operatietafel. Bij een AV-fistel maakt de chirurg een verbinding tussen een ader en een slagader in uw arm. Door deze verbinding zwelt de ader op. Dit komt door de sterke bloedstroom vanuit de slagader. De opgezwollen ader wordt de shunt. Na 6 weken is de shunt sterk genoeg om gebruikt te worden. Als uw bloedvaten niet geschikt zijn voor een AV-fistel, dan plaatst de chirurg een kunststof bloedvat. Dit heet een graft. De operatie duurt ongeveer één uur.

■ Na de operatie

Als u plaatselijke verdoving heeft gehad, blijft uw arm na de operatie een paar uur gevoelloos. Uw arm zit in het verband en u heeft enkele hechtingen. De shunt zelf is niet aan de buitenkant zichtbaar, die zit vlak onder de huid. In een enkel geval plaatst de chirurg een tijdelijk slangetje in de wond die het

bloed en wondvocht afvoert. De verpleegkundige controleert regelmatig met de stethoscoop of de shunt nog open is.

De dialyseverpleegkundige komt 's avonds ook nog langs om een controle afspraak met u te maken. Gewoonlijk blijft u een nacht in het ziekenhuis en mag u de volgende ochtend weer naar huis. Als u een graft heeft gekregen, dan kan uw arm de eerste dagen na de operatie dik of blauw worden. Dit wijst op een bloeduitstorting die in de regel na 1 tot 4 weken vanzelf verdwijnt. We adviseren u dan om uw arm hoog te leggen op een kussen.

Na 2 dagen kunt u douchen met een pleister. Na het douchen kunt u deze pleister verschonen. Hierna iedere dag een schone pleister totdat de wond droog ziet. Na zo'n 10 dagen komt u voor controle op de dialyseafdeling. De dialyseverpleegkundige verwijdert de hechtingen en controleert de shunt.

■ **Complicaties**

De meeste operaties en de periode erna verlopen zonder problemen. In een uitzonderlijk geval komen er complicaties voor. Zoals bij elke operatie is er ook bij deze operatie een kleine kans op nabloeding, wondinfectie, trombose of longontsteking. Soms zit de shunt (direct) na de operatie al weer dicht. Helaas is dan een 2^e operatie noodzakelijk.

■ **Hoe controleert u zelf de shunt?**

Het is belangrijk dat de shunt goed open blijft. Daarom moet u thuis de doorstroming dagelijks controleren. De afdelings- en/of dialyseverpleegkundige legt u uit hoe u dit kunt doen. Lukt het niet zelf, dan kan iemand uit uw naaste omgeving dit doen.

U controleert de doorstroming van de shunt door 3 maal per dag:

- de shunt tegen uw oor te houden. U hoort dan ruisen
- uw vingers van de andere hand op de shunt te leggen. U voelt dan een trilling
- meerdere vingers van de andere hand op de graft te leggen. U voelt dan een trilling

■ Wanneer moet u contact opnemen met de dialyseafdeling?

U moet contact opnemen met de dialyseafdeling als:

- het shuntgeruis duidelijk minder is geworden
- de trilling niet goed voelbaar is
- de trilling is veranderd in kloppen: u voelt dan alleen de hartslag
- de shunt pijnlijk en/of rood is

Als u twijfelt of ongerust bent, neemt u dan gerust contact op met de dialyseafdeling, locatie Alkmaar. Dat kan van zondagavond 22.00 uur tot en met zaterdagavond 20.30 uur, telefoon 072 - 548 2855.

Buiten deze tijd is er een dienstdoende dialyseverpleegkundige bereikbaar. U belt met het algemene nummer van locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444 en vraagt naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige.

■ Hoe beschermt u uw shunt?

- til alleen lichte dingen; dus geen zware boodschappentas
- draag een tas niet in de elleboogplooï van de arm met de shunt, maar aan de hand of gebruik een tas op wielen
- voorkom beschadiging van de shunt. Dit doet u door uw armen met handschoenen en lange mouwen tot ruim over de shunt te beschermen als u met planten of struiken werkt. Stoei niet met huisdieren: de nagels van een kat zijn bijvoorbeeld altijd scherp
- krab niet aan plekjes op de arm met de shunt
- draag ruimzittende kleding. Voorkom knelling van kleding, armbanden, of horloges aan de arm met de shunt
- bescherm uw arm als u langdurig in de zon gaat
- laat uw bloeddruk meten aan de arm zonder shunt. Dit geldt ook voor bloedprikken en het aanleggen van een infuus
- tot slot: wees zuinig op uw shunt

■ Uw vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de medewerkers van de dialyseafdeling, huisnummer 079, locatie Alkmaar. Zij zijn van zondagavond 22.00 uur tot en met zaterdagavond 20.30 uur te bereiken op telefoonnummer 072 - 548 2855.

Buiten deze tijd is er een dienstdoende dialyseverpleegkundige bereikbaar. U belt met het algemene nummer van locatie Alkmaar, telefoon 072 - 548 4444 en vraagt naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige.

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie dialyse
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 106513

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl